

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу на ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»
за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють
функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних
умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій
гарантованого покупця та проєкту розпорядження
«Про усунення порушення ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2021 рік, затвердженого поста НКРЕКП від 17 листопада 2022 року № 2222 (з урахуванням змін, внесених постановою НКРЕКП від 09 вересня 2022 року № 1116) та від 04 жовтня 2022 року № 1260 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», на підставі посвідчення про проведення перевірки від 15 вересня 2022 року № 309 НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ДЕРЖАВНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (далі – ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», Підприємство, Ліцензіат) (код ЄДРПОУ 43068454) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця (далі – Ліцензійні умови зі здійснення функцій гарантованого покупця), затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1471, за результатами якої складено Акт від 24 жовтня 2022 року № 298 (далі – Акт № 298).

Листом від 02.11.2022 № 13/4407 ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» надано до НКРЕКП пояснення та обґрунтування до Акту № 298.

Так, Актом № 298 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	пункту 1 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії» підпункту 2 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця	щодо обов'язку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії; щодо обов'язку ліцензіата повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його заяві та документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, не пізніше одного місяця з дня настання таких змін.
Перевіркою встановлено, що протягом періоду, що перевірявся, у Ліцензіата відбувались збільшення орендованих площ нежитлових приміщень. Підприємством в межах провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця укладено договір оренди від № , відповідно до якого в оренду отримано нежитлове приміщення		

літера В, 1-й поверх, 30,0 м², про що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» не повідомило НКРЕКП, станом на момент перевірки порушення встановленого терміну склало 502 днів.

За поясненнями ліцензіата, наданими листом від 02.11.2022 № 13/4407, орендоване на підставі договору оренди від № нежитлове приміщення загальною площею 30 м², літера В, використовується Підприємством як складське приміщення для зберігання майна, що підлягає списанню, але не було списане по ряду причин, що підтверджується листом власника нежитлового приміщення.

Таким чином, Підприємство у вищевказаному нежитловому приміщенні не здійснює ліцензовану господарську діяльність зі здійснення функцій гарантованого покупця, а отже не повинне подавати до НКРЕКП інформацію про зміну даних в відомостях про засоби провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що Актом № 298 встановлено та зафіксовано, що відповідно до відомості з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) станом на 09 вересня 2019 року та витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань станом на 13 грудня 2021 року та Витягу з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) станом на 09 вересня 2022 року Підприємство має такі види економічної діяльності:

35.14 Торгівля електроенергією (основний);

62.02 Консультування з питань інформатизації.

Протягом періоду, що перевірявся Підприємство не здійснювало інших видів діяльності, крім ліцензованого виду діяльності – провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця.

Таким чином, зміна засобів провадження господарської діяльності, а саме: будівлі та приміщення, де провадиться господарська діяльність зі здійснення функцій гарантованого покупця шляхом укладання договору оренди нежитлового приміщення літера В, 1-й поверх, 30,0 м² від № свідчить про порушення підпункту 2 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця, яким встановлено обов'язок ліцензіата повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його заяві та документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, не пізніше одного місяця з дня настання таких змін.

<p>2 пункту 1 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>пункту 2 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>підпункту 9 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця</p> <p>підпункту 5 пункту 3.5 Типового договору про врегулювання небалансів електричної енергії про врегулювання небалансів електричної енергії, що є додатком 1 до Правил ринку затверджених постановою</p>	<p>щодо обов'язку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>щодо обов'язку гарантованого покупця укласти договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;</p> <p>щодо обов'язку укладати договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;</p> <p>щодо обов'язку сторони відповідальної за баланс здійснювати вчасно і в повному обсязі оплату за небаланс електричної енергії та платежів, сформованих ОСП для СВБ відповідно до Правил ринку.</p>
--	---

Пунктом 3.5 Типового договору про врегулювання небалансів електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕП «Про затвердження Правил ринку» від 14.03.2018 № 307 (зі змінами) визначено, що СББ зобов'язана:

- 1) нести фінансову відповідальність перед ОСП за врегулювання небалансу електричної енергії, спричиненого цією СББ або учасниками ринку, які входять до балансуєчої групи СББ;
- 2) дотримуватися Правил ринку;
- 3) надавати фінансову гарантію відповідно до положень Правил ринку;
- 4) надати ОСП інформацію, включаючи контактну інформацію учасника ринку, та зберігати інформацію відповідно до Правил ринку;
- 5) здійснювати вчасно і в повному обсязі оплату за небаланс електричної енергії та платежів, сформованих ОСП для СББ відповідно до Правил ринку.

Перевіркою встановлено, що відповідно до укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору про врегулювання небалансів від № _____, обсяг електричної енергії для врегулювання небалансів склав _____ МВт·год на загальну суму _____ тис. грн (з ПДВ). Підприємством здійснено оплату за електричну енергію для врегулювання небалансів на загальну суму _____ тис. грн (з ПДВ).

Станом на 31.12.2021 за даними бухгалтерського обліку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» обліковується заборгованість перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за електричну енергію для врегулювання небалансів у сумі _____ тис. грн (з ПДВ).

Інформація щодо стану розрахунків ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» за період січень – грудень 2021 року із НЕК «УКРЕНЕРГО» відповідно до даних бухгалтерського обліку за договором від № _____ (врегулювання небалансів електричної енергії)

Період	Заборгованість (+)/передплата (-) на початок періоду, тис. грн (з ПДВ)	Закупівля		Сплачено, тис. грн, (з ПДВ)	Заборгованість (+)/передплата (-) на кінець періоду, тис. грн (з ПДВ)
		МВт·год	тис. грн,(з ПДВ)		
2021 рік					
Січень					
Лютий					
Березень					
Квітень					
Травень					
Червень					
Липень					
Серпень					
Вересень					
Жовтень					
Листопад					
Грудень					
<i>Всього 2021 рік</i>					

Комісія з перевірки зазначає, що **згідно з оборотно-сальдовою відомістю** по рахунку 6311 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за січень 2022 року ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» **не здійснило остаточного розрахунку з НЕК «УКРЕНЕРГО»** за обсяг електричної енергії для врегулювання небалансів. Фактично ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» було здійснено оплати за обсяг електричної енергії для врегулювання небалансів у січні, березні та грудні 2021 року.

За поясненнями ліцензіата, наданими листом від 02.11.2022 № 13/4407, щодо зобов'язань зі сплати рахунків за небалансами електричної енергії, які виникли у 2021 році, зазначено, що

відповідно до положень статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії» та глави 12 Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641, джерелом оплати небалансів є кошти, які надходять від НЕК «УКРЕНЕРГО» як оплата послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел (далі - Послуга).

НЕК «УКРЕНЕРГО» протягом 2021 року не підписувала акти приймання-передачі Послуги за період січень-листопад 2021 року та відповідно не сплачувало вартість Послуги за вказаний період.

Підписання зазначених актів з боку НЕК «УКРЕНЕРГО» відбулося в 2022 році, а затвердження розміру вартості Послуги, після чого можлива її оплата, здійснено Регулятором: за період червень, серпень, вересень та листопад 2021 року - постановою НКРЕКП від 15.02.2022 № 300, а за період січень - травень, липень, жовтень 2021 року - постановою НКРЕКП від 09.09.2022 № 1117.

Враховуючи викладене, а також заборгованість НЕК «УКРЕНЕРГО», яка станом на 31.12.2021 за небаланси електроенергії склала тис. грн (з ПДВ), а також заборгованість за Послугу у сумі тис. грн (з ПДВ), ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», за об'єктивних та незалежних від нього причин, не мало можливості здійснювати повні розрахунки за небаланси електричної енергії.

3	<p>пункту 1 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>підпункту 30 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця</p>	<p>щодо обов'язку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>щодо обов'язку Ліцензіата провадити ліцензовану діяльність на засадах економічної ефективності та мінімізації витрат, пов'язаних із виконанням спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільного інтересу.</p>
---	---	---

Відповідно до пункту 5 Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 (далі – Положення № 483) (в редакції, що буда чинна до 01.10.2021) до спеціальних обов'язків належить, зокрема, продаж електричної енергії виробником електричної енергії - державним підприємством ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» за двосторонніми договорами на електронних аукціонах гарантованому покупцю за ціною 150 гривень за 1 МВт·год.

Пунктом 7 Положення № 483 визначено, що виробник електричної енергії - державне підприємство ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» зобов'язане у кожному розрахунковому місяці здійснювати продаж гарантованому покупцю на електронних аукціонах в установленому законодавством порядку електричної енергії в погодинних обсягах, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів у торговій зоні «об'єднана енергетична система України». **Погодинні обсяги, необхідні для задоволення потреб побутових споживачів, розраховуються та надаються гарантованим покупцем державному підприємству «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» до 20 числа кожного місяця, який передує розрахунковому місяцю. Обсяг за кожною розрахунковою годиною визначається гарантованим покупцем як сукупний в межах відповідної години за всіма постачальниками універсальних послуг і розраховується на підставі отриманої інформації згідно з підпунктом 1 пункту 13 цього Положення.**

Також, підпунктом 1 пункту 13 Положення № 483 Постачальники універсальних послуг зобов'язані **надавати до 15 числа місяця, який передує розрахунковому, у порядку та за формою, визначеними двостороннім договором з постачальниками універсальних послуг, гарантованому покупцю прогнознні погодинні обсяги, що необхідні для задоволення потреб побутових споживачів, з урахуванням додаткових обсягів за результатами коригування на фактичні дані.**

Комісія з перевірки зазначає, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» листом від 18.12.2020 № 31/3814 звернулось до ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» щодо погодинних обсягів електричної енергії, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів у січні 2021 року у розмірі _____ МВт год.

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» листом від 24.12.2020 №50-08/2231 надало відповідь ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (мовою документа): «...Разом з тим необхідно зазначити, що надані Листом погодинні обсяги електричної енергії для задоволення потреб побутових споживачів становлять _____ тис. МВт-год., що складатиме _____ % відпуску електричної енергії ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» відповідно до Прогнозного балансу ОЕС України на 2021 рік.

Проте, з огляду на ситуацію постійного збільшення відсотку продажу електричної енергії для потреб населення, що заявляється, Підприємство не має змоги фінансово збалансувати себе.

Так, обов'язковий продаж ДП «Гарантований Покупець» електричної енергії в обсягах, що перевищує 50% відпуску електричної енергії, не дає можливості забезпечувати ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» середньозважену ціну продажу електричної енергії відповідно до пункту 9 Постанови на всіх комерційних сегментах ринку (ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок, ринок двосторонніх договорів та ринок допоміжних послуг) на рівні не нижче ціни покриття собівартості....».

Надалі ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» листами від 14.01.2021 №31/815, від 15.01.2021 №31/210, зверталось до ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» щодо забезпечення покриття обсягів електричної енергії, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів у січні 2021 року та листом від 19.01.2021 № 31/272 у лютому 2021 року у розмірі _____ МВт год.

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» листом від 20.01.2021 №51-01/109 надало відповідь ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (мовою документа): «...За результатами розгляду листа ДП «Гарантований покупець» від 19.01.2021 № 31/272 щодо продажу електричної енергії, та прогнозованим перевищенням наданих погодинних обсягів електричної енергії, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів у торговій зоні «ОЕС України» на лютий 2021 року більше як на _____ % від прогнозного відпуску електричної енергії ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у лютому 2021 року, просимо додатково надати інформацію щодо погодинних обсягів електричної енергії на лютий місяць 2021 року у розрізі обсягів, що безпосередньо необхідні постачальникам універсальних послуг для задоволення потреб побутових споживачів у торговій зоні «ОЕС України», а також обсягів, що були скориговані на фактичні данні погодинних обсягів споживання електричної енергії побутовими споживачами за результатами грудня 2020 року.....».

Відповідно до Актів купівлі-продажу за січень – лютий 2021 року обсяги купленої електричної енергії, необхідні для задоволення потреб побутових споживачів склали:

січень 2021 року – _____ МВт год;
лютий 2021 року – _____ МВт год.

Таким чином, ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» не забезпечило ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» електричною енергією у обсягах, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів, у січні на _____ МВт год та у лютому 2021 року на _____ МВт год.

Враховуючи вимоги Положення №483, ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» має продавати постачальникам універсальних послуг обсяги електроенергії, необхідні для задоволення потреб побутових споживачів, що придбані за двосторонніми договорами у ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» в торговій зоні «ОЕС України».

Відповідно до інформації зазначеної у листі ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» від 19.10.2022 №31/4277, ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» здійснило продаж постачальникам універсальних послуг обсягів електроенергії у січні 2021 року – _____ МВт год та у лютому – _____ МВт год, що перевищують придбані у ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у торговій зоні «ОЕС України».

Комісія з перевірки зазначає, що умовами договору, укладеного між ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» від _____ № _____, визначено:

3.4. Кожна Сторона самостійно зобов'язана до **16:00 за 2 дні до кожного** Торгового дня (Доби постачання) здійснити реєстрацію обсягів електричної енергії, що відповідають розрахунковим періодам Торгового дня (Доби постачання), на електронній платформі ОСП.

Пунктом 3.2.1 глави 3.2 розділу III Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженого Постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН/ВДР), визначено, що учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на РДН за 7 календарних днів до доби постачання і до **12:00 години доби, що передує добі постачання** («закриття воріт РДН»).

Відповідно до пункту 3.5.1 глави 3.2 розділу III Правил РДН/ВДР учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на ВДР, починаючи з 15:00 години доби, що передує добі постачання, і до **«закриття воріт ВДР»**, що настає за **60 хвилин до початку розрахункового періоду**, на який подається заявка.

Отже, витрати на придбання обсягів недоотриманої від ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» електроенергії у січні-лютому 2021 року були включені до вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за вказаний період. При цьому, такий обсяг був придбаний на балансуєчому ринку за більш високою ціною, що призвело до збільшення вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

Також комісія з перевірки зазначає, що у зверненні НЕК «УКРЕНЕРГО» від 06.08.2021 № 01/34401 (вх. НКРЕКП від 13.08.2021 року № 16374/1-21) щодо проблемних питань розрахунків ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУРЕЦЬ», НЕК «УКРЕНЕРГО» зазначає, що (мовою документа): *«За січень-лютий місяці 2021 року за двосторонніми договорами між ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та ДП «Гарантований покупець» було зареєстровано електроенергії: у січні 2021 року МВт*год та у лютому 2021 року МВт*год. відповідно.*

*В той же час, ДП «Гарантований покупець» зареєстрував з постачальниками універсальних послуг (далі - ПУП) обсяг електроенергії для потреб побутових споживачів в торговій зоні «об'єднана енергетична система України» у січні 2021 року у розмірі МВт*год. та у лютому 2021 року МВт*год. відповідно.*

Враховуючи положення механізму ПСО для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, визначеного приписами Положення № 483 (зі змінами), ДП «Гарантований покупець» повинен продавати ПУП обсяги електроенергії, необхідні для задоволення потреб побутових споживачів, що придбані за двосторонніми договорами із ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» в торговій зоні «об'єднана енергетична система України».

Проте, ДП «Гарантований покупець» реалізував для ПУП обсяги електроенергії, що перевищують обсяги придбані у ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у торговій зоні «об'єднана енергетична система України».

В той же час, витрати на придбання обсягів недоотриманої від ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» електроенергії у січні-лютому 2021 року були включені до наданих на підпис НЕК «УКРЕНЕРГО» актів приймання-передачі Послуги за вказаний період. При цьому, такий обсяг був придбаний на балансуєчому ринку за більш високою ціною.

Таким чином, різниця між вартістю негативних небалансів, придбаних ДП «Гарантований покупець» на балансуєчому ринку для забезпечення ПСО по побутових споживачах, та вартістю цього обсягу електричної енергії, що міг бути придбаний на РДН, за січень-лютий 2021 року орієнтовно складає млн. грн та млн. грн відповідно.

Тобто, неефективне виконання ДП «Гарантований покупець» ПСО фактично призвело до необґрунтованого збільшення вартості Послуги.

При цьому, слід зазначити, що зі сторони НЕК «УКРЕНЕРГО» за періоди з 04.01.2021 по 29.01.2021 року та з 01.02.2021 по 26.02.2021 року за Договором сплачено коштів ДП «Гарантований покупець», в тому числі за рахунок кредитних коштів, на загальну суму грн.

Аналіз вищезазначених дій ДП «Гарантований покупець» свідчить про відсутність

стимулу до вирішення питання придбання об'ємів електричної енергії на відповідних сегментах ринку за нижчою ринковою ціною, так як незалежно від дій або бездіяльності

ДП «Гарантований покупець», за чинної моделі ПСО будь-яка різниця між доходами та витратами ДП «Гарантований покупець» має бути покритою за рахунок Тарифу.».

Комісія з перевірки зазначає, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» не здійснено фінансовий аналіз в частині співставлення можливих варіантів щодо розподілу власних витрат на ринку електричної енергії для мінімізації витрат, пов'язаних із виконанням спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільного інтересу, що призвело до збільшення вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за січень – лютий 2021 року.

За поясненнями ліцензіата, наданими листом від 02.11.2022 № 13/4407, Положенням № 483 визначено, що продаж електричної енергії в обсягах, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів у торговій зоні «об'єднана енергетична система України» здійснюється виробником електричної енергії - ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» за двосторонніми договорами на електронних аукціонах гарантованому покупцю за ціною 150 гривень за 1 МВт год.

Інших механізмів, умов, цінових параметрів та джерел купівлі гарантованим покупцем електричної енергії для задоволення потреб побутових споживачів у торговій зоні «об'єднана енергетична система України» Положенням ПСО не визначено.

ДП «Гарантований покупець» своєчасно було надано ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» інформацію щодо погодинних обсягів електричної енергії на січень та лютий 2021 року, як це передбачено пунктом 7 Положення № 483.

Водночас, ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» не виконало у повному обсязі свої зобов'язання та здійснило продаж електричної енергії у обсягах, що значно менші від обсягів, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів в торговій зоні «ОЕС України». Загальний обсяг непроданої електричної енергії у січні 2021 року склав МВт год (за результатами трьох аукціонів), у лютому 2021 року склав МВт год (за результатами двох аукціонів).

Такі дії ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» призвели до необхідності ДП «Гарантований покупець» здійснювати купівлю зазначених обсягів електричної енергії, як небаланс, у ОСП з метою виконання своїх зобов'язань перед постачальниками універсальних послуг, передбаченими Положенням ПСО. Це призвело до додаткових витрат ДП «Гарантований покупець» на купівлю електричної енергії у січні 2021 року на загальну вартість грн без ПДВ та у лютому 2021 року на загальну вартість грн без ПДВ.

Відповідно до пункту 9-1 Перехідних положень Закону до 1 липня 2023 року вартість Послуги, яка надається гарантованим покупцем, визначається з урахуванням різниці між доходами та витратами, що виникла під час виконання гарантованим покупцем покладених на нього Кабінетом Міністрів України спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів (крім спеціальних обов'язків для забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії), відповідно до цього Закону. Таким чином, зазначений обсяг коштів був врахований у розрахунку вартості Послуги за січень та лютий 2021 року, яка була затверджена НКРЕКП постановою від 09.09.2022 № 1117.

Вичерпний перелік обов'язків гарантованого покупця з виконання спеціальних обов'язків передбачений пунктом 16 Положення № 483.

Положенням № 483 не визначені критерії та показники ефективності виконання ПСО, а в переліку обов'язків гарантованого покупця не передбачені вимоги придбавати обсяги електричної енергії на відповідних сегментах ринку за найбільш низькою ціною.

Підприємство не мало можливості придбати електричну енергію на організованих сегментах ринку, оскільки таке придбання вимагає наявності достатнього грошового ресурсу, джерела отримання якого не визначені Постановою № 483.

Крім того, придбання електричної енергії на організованих сегментах ринку створювало ризики невиконання договорів придбання з боку гарантованого покупця. Мова йде про постійний допродаж електричної енергії впродовж січня та лютого 2021 року ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» на аукціонах для гарантованого покупця. Тобто за результатами такого

допродажу, Підприємство повинно було б здійснювати відмову від договорів або коригування договорів з іншими учасниками ринку, що мало б наслідком стягнення штрафних санкцій з гарантованого покупця.

Таким чином у разі використання ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» грошових коштів, отримані в рамках виконання покладених на нього спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, то був би створений борг перед виробниками, які б ініціювали судові процеси із застосуванням штрафних санкцій, і сукупна проблема економічної збалансованості гарантованого покупця тільки б погіршилась.

При цьому використання коштів, які надходили Ліцензіату від НЕК «УКРЕНЕРГО» за періоди з 04.01.2021 по 29.01.2021 та з 01.02.2021 по 26.02.2021 на загальну суму грн, на інші цілі ніж на розрахунки з ВДЕ та вказані постановою НКРЕКП напрямки спрямування кредитних коштів було б порушенням як вимог Закону України «Про ринок електричної енергії», Порядку № 641 та інших нормативно-правових актів щодо розрахунків з ВДЕ, так і самого Положення № 483.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що витрати на придбання обсягів недоотриманої від ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» електроенергії у січні-лютому 2021 року були включені до вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за вказаний період. При цьому, такий обсяг був придбаний на балансуєчому ринку.

При цьому умовами договору, укладеного між ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» від № , визначено:

3.4. Кожна Сторона самостійно зобов'язана до 16:00 за 2 дні до кожного Торгового дня (Доби постачання) здійснити реєстрацію обсягів електричної енергії, що відповідають розрахунковим періодам Торгового дня (Доби постачання), на електронній платформі ОСП.

Водночас, пунктом 3.2.1 глави 3.2 розділу III Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженого Постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН/ВДР), визначено, що учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на РДН за 7 календарних днів до доби постачання і до 12:00 години доби, що передує добі постачання («закриття воріт РДН»).

Відповідно до пункту 3.5.1 глави 3.2 розділу III Правил РДН/ВДР учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на ВДР, починаючи з 15:00 години доби, що передує добі постачання, і до «закриття воріт ВДР», що настає за 60 хвилин до початку розрахункового періоду, на який подається заявка. за більш високою ціною, що призвело до збільшення вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

Таким чином, ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» мало можливість подавати заявки на закупівлю недоотриманих від ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» обсягів електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку. Водночас Підприємство здійснювало закупівлю зазначеної електричної енергії на балансуєчому ринку за більш високою ціною, що призвело до збільшення вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

<p>4 пункту 1 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>пункту 2 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>підпункту 9 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення</p>	<p>щодо обов'язку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>щодо обов'язку Ліцензіата укласти договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;</p>
---	--

<p>функцій гарантованого покупця підпункт 3 пункту 16 Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483</p>	<p>щодо обов'язку ліцензіата укласти договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;</p> <p>щодо обов'язку гарантованого покупця забезпечувати виконання умов купівлі електричної енергії, визначених в укладених з виробниками електричної енергії двосторонніх договорах купівлі-продажу електричної енергії.</p>
---	---

Перевіркою встановлено, що між ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» та ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» укладено договір купівлі-продажу електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії від №

Пунктом 4.3 Договору купівлі-продажу електричної енергії з покупцем про забезпечення загальносуспільних інтересів від № між Ліцензіатом на ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» визначено, що Гарантований покупець здійснює оплату за куплену електричну енергію наступним чином:

1.1. Гарантований покупець здійснює оплату Продавцю за електричну енергію, купівля-продаж якої здійснена у Розрахунковому місяці, наступним чином:

- не пізніше 01 числа місяця, що слідує за Розрахунковим місяцем - у розмірі 30 % вартості електричної енергії, купівля-продаж якої здійснена у такому Розрахунковому місяці;
- не пізніше 11 числа місяця, що слідує за Розрахунковим місяцем - у розмірі 40 % вартості електричної енергії, купівля-продаж якої здійснена у такому Розрахунковому місяці;
- не пізніше 20-го числа місяця, що слідує за Розрахунковим місяцем - остаточний платіж у розмірі 30 % від вартості електричної енергії купівля-продаж якої здійснена у такому Розрахунковому місяці.

Комісією з проведення перевірки було здійснено аналіз первинних документів, а саме акти купівлі-продажу з ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та оборотно-сальдові відомості по рахунку 6311 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за січень – грудень 2021 року та встановлено, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» здійснювало розрахунок за відпущену електричну енергію попереднього розрахункового періоду (місяця) з урахуванням авансових платежів не в повному обсязі.

За даними бухгалтерського обліку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», заборгованість Ліцензіата перед ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» станом на 31.12.2021 складає тис. грн (з ПДВ), а саме:

Період	Заборгованість (+)/передплата (-) на початок періоду, тис. грн (з ПДВ)	Нараховано, тис. грн (з ПДВ)	Авансовий платіж, тис. грн (з ПДВ)	Сплачено, тис. грн (з ПДВ)	Заборгованість (+)/передплата (-) на кінець періоду, тис. грн (з ПДВ)
1	2	3	4	5	5=2+3-4
Січень					
Лютий					
Березень					
Квітень					
Травень					
Червень					
Липень					
Серпень					
Вересень					
Жовтень					
Листопад					

Грудень					
Всього за 2021 рік					

Згідно з оборотно-сальдовою відомістю по рахунку 6311 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за період з **01.01.2022 - 20.01.2022** ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» не здійснило остаточного розрахунку з ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» за електричну енергію для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, відповідно до пункту 4.3 Договору купівлі-продажу електричної енергії з покупцем про забезпечення загальносуспільних інтересів від № .

Перевіркою встановлено, що між ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» та ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» укладено договір купівлі-продажу електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії від № .

Пунктом 4.3 Договору купівлі-продажу електричної енергії з покупцем про забезпечення загальносуспільних інтересів від № між Ліцензіатом на ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» визначено, що Гарантований покупець здійснює оплату за куплену електричну енергію наступним чином:

1.1. Гарантований покупець здійснює оплату Продавцю за електричну енергію, купівля-продаж якої здійснена у Розрахунковому місяці, наступним чином:

- не пізніше 01 числа місяця, що слідує за Розрахунковим місяцем - у розмірі 30 % вартості електричної енергії, купівля-продаж якої здійснена у такому Розрахунковому місяці;
- не пізніше 11 числа місяця, що слідує за Розрахунковим місяцем - у розмірі 40 % вартості електричної енергії, купівля-продаж якої здійснена у такому Розрахунковому місяці;
- не пізніше 20-го числа місяця, що слідує за Розрахунковим місяцем - остаточний платіж у розмірі 30 % від вартості електричної енергії купівля-продаж якої здійснена у такому Розрахунковому місяці.

Комісією з проведення перевірки було здійснено аналіз первинних документів, а саме акти купівлі-продажу з ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» та оборотно-сальдові відомості по рахунку 6311 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за січень – грудень 2021 року та встановлено, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» здійснювало розрахунок за відпущену електричну енергію попереднього розрахункового періоду (місяця) з урахуванням авансових платежів не в повному обсязі.

За даними бухгалтерського обліку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», заборгованість Ліцензіата перед ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» станом на 31.12.2021 складає тис. грн (з ПДВ), а саме:

Період	Заборгованість (+)/передплата (-) на початок періоду, тис. грн (з ПДВ)	Нараховано, тис. грн (з ПДВ)	Авансовий платіж, тис. грн (з ПДВ)	Сплачено, тис. грн (з ПДВ)	Заборгованість (+)/передплата (-) на кінець періоду, тис. грн (з ПДВ)
1	2	3			6=2+3-4-5
Січень					
Лютий					
Березень					
Квітень					
Травень					
Червень					
Липень					
Серпень					
Вересень					
Жовтень					
Листопад					
Грудень					
Всього за 2021 рік					

Згідно з оборотно-сальдовою відомістю по рахунку 6311 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за період з **01.01.2022 - 20.01.2022** ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» не здійснило остаточного розрахунку з ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» за електричну енергію

для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, відповідно до пункту 4.3 Договору купівлі-продажу електричної енергії з покупцем про забезпечення загальносуспільних інтересів від №

За поясненнями ліцензіата, наданими листом від 02.11.2022 № 13/4407, розрахунки ДП «Гарантований покупець» з виробниками електричної енергії ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» здійснюються відповідно до умов виконання спеціальних обов'язків, покладені на вказані підприємства згідно з Положенням № 483. Джерелом оплати купованої електричної енергії по ПСО є кошти, передбачені Положенням № 483. Різниця між доходами та витратами по діяльності на виконання статті 9¹ прикінцевих та перехідних положень Закону враховується у вартості Послуги.

Оплата заборгованості вказаним виробникам електроенергії можлива за умови повної оплати НЕК «УКРЕНЕРГО» вартості Послуги та відсутності заборгованості за неї.

У той же час, враховуючи систематичну несвоєчасну та неповну оплату Послуги та заборгованість за неї станом на 31.12.2021 у розмірі тис. грн з ПДВ, а також не підписання актів приймання-передачі Послуги з боку НЕК «УКРЕНЕРГО», Підприємство відповідно позбавлене можливості здійснити своєчасні та повні розрахунки за електричну енергію перед ДП НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО».

5 пункту 4.8 глави 4 Методики формування кошторису гарантованого покупця, затвердженої постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641	яким встановлено, що за наявності залишку коштів, який виник від економії при здійсненні господарської діяльності гарантованого покупця в минулому періоді регулювання, гарантований покупець використовує такий залишок коштів відповідно до окремого рішення НКРЕКП для забезпечення власної господарської діяльності у поточному періоді.
---	--

Комісія з перевірки зазначає, що відповідно до Пояснювальної записки щодо фактично отриманих та фактично здійснених витратків ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» у серпні 2021 року за статтею «Амортизація» **витатки у розмірі 4,4 тис. грн (без ПДВ) здійснені за рахунок невикористаного залишку коштів за статтями витратків 2019 року.** Відповідно до наданих Ліцензіатом первинних документів, зазначена сума коштів **була використана для часткової оплати за автомобіль загальною вартістю тис. грн (без ПДВ).**

Відповідно до Пояснювальної записки щодо фактично отриманих та фактично здійснених витратків ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» протягом 2021 року **витатки у сумі 23 349,3 тис. грн профінансовано за рахунок невикористаного залишку коштів за статтями витратків 2020 року, у тому числі:**

за статтею «Витатки на оплату праці та обов'язкові відрахування» - 15 507,6 тис. грн;
за статтею «Амортизація» - 2,3 тис. грн;
за статтею «Забезпечення господарської діяльності і організації виробничого процесу гарантованого покупця» - 7 839,4 тис. грн, з яких: «Послуги на ринку електроенергії» - 2 498,7 тис. грн., «Інші» - 5 340,7 тис. грн.

Комісія з перевірки зазначає, що **протягом 2021 року окремого рішення НКРЕКП щодо використання ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» залишків коштів, які виникли від економії при здійсненні господарської діяльності в 2019 та 2020 роках не видавалось.**

За поясненнями ліцензіата, наданими листом від 02.11.2022 № 13/4407, відповідно до статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії» фінансування діяльності Гарантованого покупця здійснюється в межах кошторису, що затверджується Регулятором.

Витрати, передбачені кошторисом Гарантованого покупця на його діяльність, включаються до вартості Послуги у відповідному розрахунковому періоді. Передбачені у затвердженому Регулятором кошторисні витрати враховуються у розрахунок вартості Послуги за відповідний попередній період, розмір якої затверджується НКРЕКП.

Враховуючи систематичну заборгованість НЕК «УКРЕНЕРГО» з оплати Послуги, яка станом на 31.12.2020 складала 20 млрд. грн. (без ПДВ) та на 31.12.2021 - 11,3 млрд. грн (без ПДВ), у Гарантованого покупця відсутній наявний залишок коштів для здійснення оплати витрат господарської діяльності у поточних розрахункових періодах.

Через відсутність своєчасних платежів від НЕК «УКРЕНЕРГО» за Послугу витрати господарської діяльності здійснюються за можливості в межах кошторисних видатків за відповідними статтями відповідних періодів, затверджених рішеннями НКРЕКП.

При цьому окремо слід зазначити, що ні Порядок № 641, ні Методика, ні інший нормативно-правовий акт не визначає якоїсь специфічної форми чи порядку прийняття для «окремого рішення НКРЕКП». Таким «окремим рішенням» може бути будь-яке рішення Регулятора, що розглядає і вирішує питання не в цілому, а в окремій його частині. В ситуації з кошторисом, «окремим рішенням» можна розглядати будь-яке рішення, що слідує за рішенням про затвердження кошторису на відповідний період регулювання і змінює, уточнює чи доповнює його.

Зазначений висновок підтверджується діями самого Регулятора, який прийняв рішення про використання залишку коштів, які виникли від економії в 2021 році, для фінансування інших статей витрат в 2022 році (постанова від 29.04.2022 № 4141). При цьому таке рішення було прийнято в той же спосіб і за тією ж процедурою, що і внесення змін до кошторису гарантованого покупця, більш того, таке рішення є невід'ємною складовою кошторису Підприємства на 2022 рік і приймалося одночасно з внесенням змін до нього.

Враховуючи, що відповідно до п. 4.5 та п. 4.7 Методики, затвердження кошторису здійснюється за результатами аналізу звітів гарантованого покупця, Підприємство щомісячно надавало звіти по кошторису із зазначенням суми залишку коштів та їх використання у звітному періоді, а також той факт, що Регулятор неодноразово вносив зміни до кошторису з урахуванням звітів (13 Постанов НКРЕКП за 2021 рік), ДП «Гарантований покупець» вважає, що НКРЕКП фактично затвердила та погодила використання підприємством залишку коштів для забезпечення власної господарської діяльності у наступних періодах.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що пунктом 4.8 глави 4 Методики формування кошторису гарантованого покупця, затвердженої постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641 встановлено, що за наявності залишку коштів, який виник від економії при здійсненні господарської діяльності гарантованого покупця в минулому періоді регулювання, гарантований покупець використовує такий залишок коштів **відповідно до окремого рішення НКРЕКП** для забезпечення власної господарської діяльності у поточному періоді.

Водночас НКРЕКП у 2021 році **не приймала окремого рішення НКРЕКП** щодо використання ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» залишків коштів, які виникли від економії при здійсненні господарської діяльності в 2019 та 2020 роках.

6	підпункту 30 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця	щодо обов'язку ліцензіата провадити ліцензовану діяльність на засадах економічної ефективності та мінімізації витрат, пов'язаних із виконанням спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільного інтересу.
---	---	---

Комісією з перевірки на підставі проведеного аналізу первинних документів за статтею витрат «Інформаційне забезпечення» встановлено, що між ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» та ТОВ «РДТЕХ» укладено договір від № на послуги з технічної підтримки системи керування базами даних Oracle. Загальна ціна договору становить тис. грн (без ПДВ).

Відповідно до оборотно-сальдової відомості за грудень 2021 року, ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» здійснило оплату за зазначеним Договором у сумі тис. грн (без ПДВ). Витрати за даним Договором здійснені за статтями витрат 2021 року.

Відповідно до Методики формування кошторису гарантованого покупця, затвердженої постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641, **період регулювання** - період, на який НКРЕКП затверджує кошторис гарантованого покупця та який **дорівнює календарному року**.

Постановою НКРЕКП від 16.12.2020 №2493 (зі змінами) затверджено кошторис ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» на 2021 рік. Комісія з перевірки зазначає, що **строк надання послуги з технічної підтримки системи керування базами даних Oracle у сумі тис. грн (без ПДВ) за зазначеним договором з 09.02.2022 по 08.02.2023, що відноситься до періоду, який не затверджений постановою НКРЕКП на 2021 рік.**

7	<p>пункту 1 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця</p>	<p>щодо обов'язку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>щодо обов'язку Ліцензіата здійснювати закупівлю товарів та послуг, використовувати кошти, отримані за рахунок ліцензованої діяльності, за цільовим призначенням та з дотриманням принципів здійснення закупівель відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі».</p>
---	---	--

Згідно з пунктом 6 частини першої статті 1 Закону України «Про публічні закупівлі» **договір про закупівлю - господарський договір, що укладається між замовником і учасником за результатами проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі та передбачає платне надання послуг, виконання робіт або придбання товару.**

Відповідно до підпункту 12 пункту 10 статті 10 Закону України «Про публічні закупівлі» **Замовник оприлюднює звіт про виконання договору про закупівлю - протягом 20 робочих днів з дня виконання сторонами договору про закупівлю або закінчення строку дії договору про закупівлю, за умови його виконання сторонами, або його розірвання.**

На підставі вибіркового аналізу проведених Підприємством у 2021 році процедур закупівель, комісією з перевірки було встановлено, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» **не опубліковано звіт про виконання договору за наступними процедурами:**

UA-2021-06-23-000942-b - Бензин А95 підвищеної якості в талонах;
 UA-2021-06-08-003367-с Легковий автомобіль TOYOTA RAV4;
 UA-2020-12-31-001614-а - Інформаційні послуги (абонентське обслуговування та підключення до систем «Ліга-Закон»);
 UA-2020-12-10-017309-с - Телекомунікаційні послуги (Послуги мобільного зв'язку).

8	<p>пункту 1 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>підпункту 2 пункту 2.4 Ліцензійних умов Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця</p>	<p>щодо обов'язку ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>щодо обов'язку ліцензіата повідомляти НКРЕКП про зміни в управлінні не пізніше п'яти робочих днів з дати такої зміни.</p>
---	---	--

Комісія з перевірки зазначає, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» **не повідомило НКРЕКП про зміну керівника Підприємства, а саме про призначення виконуючим обов'язки директора Улиду Вадима Юрійовича відповідно до наказу від № (термін порушення на момент перевірки склав 213 днів).**

Перевіркою встановлено, що **про призначення виконуючим обов'язки директора Пилипенка Андрія Олександровича, відповідно до наказу від № , Ліцензіат повідомив НКРЕКП із затримкою на 5 робочих днів.**

За поясненнями ліцензіата, наданими листом від 02.11.2022 № 13/4407, Наказом

ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» про виконання обов'язків від № , виконання обов'язків директора Підприємства з 15.11.2021 покладено на Улиду Вадима Юрійовича. При цьому Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2021 № 1626-р Улиду В.Ю. звільнено від виконання обов'язків директора ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» на підставі його заяви від 29.11.2021.

Оскільки строк виконання обов'язків директора ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» Улидою В.Ю. був меншим одного місяця та фактично тривав вісім робочих днів ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» планувало, в межах визначеного для повідомлення строку, повідомити НКРЕКП про остаточні зміни, які не будуть такими короткостроковими.

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

1. Відповідно до пунктів 11, 12 частини першої статті 17, статті 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накласти штраф у розмірі 170 000 (сто сімдесят тисяч) гривень на ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (код ЄДРПОУ 43068454) за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця.

2. Департаменту енергоринку, у межах здійснення заходів державного регулювання, відповідно до пунктів 1, 13 частини першої та пункту 1 частини другої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» підготувати та винести на засідання НКРЕКП, що проводитиметься у формі відкритого слухання, проект рішення щодо встановлення кошторису ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» на 2023 рік шляхом його зміни в бік зменшення, урахувавши суму залишку коштів у розмірі 23 353,7 тис. грн (без ПДВ), який виник від економії при здійсненні господарської діяльності гарантованого покупця у 2019 та 2020 роках та використаний гарантованим покупцем у 2021 році без відповідного окремого рішення НКРЕКП.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (код ЄДРПОУ 43068454):

у строк до 01 грудня 2022 року надати до НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області оновлену відомість про засоби провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця;

забезпечити розрахунки з ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та з ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» за придбану у 2021 році електричну енергію для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, та з НЕК «УКРЕНЕРГО» за небаланс електричної енергії 2021 року, про що у строк до 31 грудня 2022 року повідомити НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про накладення штрафу на ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця та здійснення заходів державного регулювання

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду 15 листопада 2022 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта планової перевірки від 24 жовтня 2022 року № 298, проведеної відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2022 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 17 листопада 2021 року № 2222, постанови НКРЕКП від 04 жовтня 2022 року № 1260 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» та на підставі посвідчення на проведення планової перевірки від 15 вересня 2022 року № 309, встановлено, що ДЕРЖАВНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (код ЄДРПОУ 43068454) не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1471 (далі – Ліцензійні умови зі здійснення функцій гарантованого покупця), а саме:

пунктів 1 та 2 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо обов'язку гарантованого покупця дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших

нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та укладати договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

підпункт 3 пункту 16 Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 року № 483 (у редакції, що діяла до 01 жовтня 2021 року) (далі – Положення про покладення спеціальних обов'язків) щодо обов'язку гарантованого покупця забезпечувати виконання умов купівлі електричної енергії, визначених в укладених з виробниками електричної енергії двосторонніх договорах купівлі-продажу електричної енергії;

підпункт 5 пункту 3.5 Типового договору про врегулювання небалансів електричної енергії, що є додатком 1 до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Типовий договір про врегулювання небалансів), щодо обов'язку СВБ здійснювати вчасно і в повному обсязі оплату за небаланс електричної енергії та платежів, сформованих ОСП для СВБ відповідно до Правил ринку;

пункту 4.8 глави 4 Методики формування кошторису гарантованого покупця, затвердженої постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641 (далі – Методика формування кошторису гарантованого покупця), яким встановлено, що за наявності залишку коштів, який виник від економії при здійсненні господарської діяльності гарантованого покупця в минулому періоді регулювання, гарантований покупець використовує такий залишок коштів відповідно до окремого рішення НКРЕКП для забезпечення власної господарської діяльності у поточному періоді;

підпункт 2 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його заяві та документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, не пізніше одного місяця з дня настання таких змін;

підпункт 9 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата укладати договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

підпункт 30 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата провадити ліцензовану діяльність на засадах економічної ефективності та мінімізації витрат, пов'язаних із виконанням спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільного інтересу;

підпункт 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата здійснювати закупівлю товарів та послуг, використовувати кошти, отримані за рахунок ліцензованої діяльності, за цільовим призначенням та з дотриманням принципів здійснення закупівель відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі»;

підпункт 2 пункту 2.4 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата повідомляти НКРЕКП про зміни в управлінні не пізніше п'яти робочих днів з дати такої зміни.

Відповідно до пунктів 11 та 12 частини першої статті 17, статей 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Відповідно до пунктів 11 та 12 частини першої статті 17, статей 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накласти штраф у розмірі 170 000 (сто сімдесят тисяч) гривень на ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (код ЄДРПОУ 43068454) за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця, а саме:

пунктів 1 та 2 частини дев'ятої статті 65 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо обов'язку гарантованого покупця дотримуватися ліцензійних умов під час здійснення функцій гарантованого покупця та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та укладати договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

підпункту 3 пункту 16 Положення про покладення спеціальних обов'язків (у редакції, що діяла до 01 жовтня 2021 року) щодо обов'язку гарантованого покупця забезпечувати виконання умов купівлі електричної енергії, визначених в укладених з виробниками електричної енергії двосторонніх договорах купівлі-продажу електричної енергії;

підпункту 5 пункту 3.5 Типового договору про врегулювання небалансів щодо обов'язку СВБ здійснювати вчасно і в повному обсязі оплату за небаланс електричної енергії та платежів, сформованих ОСП для СВБ відповідно до Правил ринку;

пункту 4.8 глави 4 Методики формування кошторису гарантованого покупця, яким встановлено, що за наявності залишку коштів, який виник від економії при здійсненні господарської діяльності гарантованого покупця в минулому періоді регулювання, гарантований покупець використовує такий залишок коштів відповідно до окремого рішення НКРЕКП для забезпечення власної господарської діяльності у поточному періоді;

підпункту 2 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його заяві та документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, не пізніше одного місяця з дня настання таких змін;

підпункту 9 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата укласти договори, обов'язкові для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

підпункту 30 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата провадити ліцензовану діяльність на засадах економічної ефективності та мінімізації витрат, пов'язаних із виконанням спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільного інтересу;

підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата здійснювати закупівлю товарів та послуг, використовувати кошти, отримані за рахунок ліцензованої діяльності, за цільовим призначенням та з дотриманням принципів здійснення закупівель відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі»;

підпункту 2 пункту 2.4 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата повідомляти НКРЕКП про зміни в управлінні не пізніше п'яти робочих днів з дати такої зміни.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

2. Департаменту енергоринку, у межах здійснення заходів державного регулювання, відповідно до пунктів 1, 13 частини першої та пункту 1 частини другої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» підготувати та винести на засідання НКРЕКП, що проводитиметься у формі відкритого слухання, проект рішення щодо встановлення кошторису ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» на 2023 рік шляхом його зміни в бік зменшення, урахувавши суму залишку коштів у розмірі 23 353,7 тис. грн (без ПДВ), який виник від економії при здійсненні господарської діяльності гарантованого покупця у 2019 та 2020 роках та використаний гарантованим покупцем у 2021 році без відповідного окремого рішення НКРЕКП.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

« ___ » _____ 20__ року

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень ДП
«ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» згідно з Актом планової перевірки від 24 жовтня 2022 року № 298, проведеної відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2022 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 17 листопада 2021 року № 2222 та постанови НКРЕКП від 04 жовтня 2022 року № 1260 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (код ЄДРПОУ 43068454) усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1471 (далі – Ліцензійні умови зі здійснення функцій гарантованого покупця), а саме:

підпункт 3 пункту 16 Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення

загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 року № 483 (у редакції що діяла до 01 жовтня 2021 року) щодо обов'язку гарантованого покупця забезпечувати виконання умов купівлі електричної енергії, визначених в укладених з виробниками електричної енергії двосторонніх договорах купівлі-продажу електричної енергії;

підпункт 5 пункту 3.5 Типового договору про врегулювання небалансів електричної енергії, що є додатком 1 до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 щодо обов'язку СВБ здійснювати вчасно і в повному обсязі оплату за небаланс електричної енергії та платежів, сформованих ОСП для СВБ відповідно до Правил ринку;

підпункт 2 пункту 2.2 Ліцензійних умов зі здійснення функцій гарантованого покупця щодо обов'язку ліцензіата повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його заяві та документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, не пізніше одного місяця з дня настання таких змін, для чого:

у строк до 01 грудня 2022 року надати до НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області оновлену відомість про засоби провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця;

забезпечити розрахунки з ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» та з ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» за придбану у 2021 році електричну енергію для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, та з НЕК «УКРЕНЕРГО» за небаланс електричної енергії 2021 року, про що у строк до 31 грудня 2022 року повідомити НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський